

บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ ในการเสริมสร้างความ
เข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นในอำเภอเมือง อุดรธานีจังหวัดอุดรธานี
**The Roles of Members in Nong Na Kham Subdistrict Administrative
Organization Council in Strengthening the Local Community
in Mueang Udon Thani District Udon Thani Province**

บุญเหลือ บุญพามาลา

วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต

Boonlua Boobpamala

Pitchayabundit College, Thailand

E-mail: nuspong.ggg@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน 2) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนกับผลของการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ และ 3) วิเคราะห์ถึงปัญหาและอุปสรรคของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ 10 ราย และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ จำนวน 367 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire)

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ ในการส่งเสริมความ เข้มแข็งของชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการสนับสนุน ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี ท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ด้านการส่งเสริม สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มองค์กร เครือข่ายชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการแสวงหา/ระดมทุนเพื่อชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการสร้างกลไกกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง

2. การทดสอบสมมติฐานพบว่าบทบาทของสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ ในการเสริมสร้าง ความเข้มแข็งของชุมชนมีความสัมพันธ์ กับผลของการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* วันที่รับบทความ: 20 กุมภาพันธ์ 2565; วันแก้ไขบทความ 16 มีนาคม 2565; วันตอบรับบทความ: 22 มีนาคม 2565

Received: February 20, 2022; Revised: March 16, 2022; Accepted: March 22, 2022

3. การสัมภาษณ์สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ สรุปได้ว่าข้อจำกัดด้านงบประมาณประชาชนบางส่วนยังไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเครือข่ายชุมชนยังไม่มี ความเข้มแข็ง และปัญหาการพัฒนาเมืองที่ไร้ขอบเขตซึ่งจากกระแสการท่องเที่ยวที่ ไหลเข้ามาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ อย่างรวดเร็วทำให้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมการดำรงชีวิตของประชาชน เปลี่ยนแปลงไป

คำสำคัญ : บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล; การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น

Abstracts

The objectives of this research were to study 1) the role of members of the Nong Na Kham Subdistrict Administrative Organization Council in strengthening the community; 2) the relationship between the roles of the members of the Nong Na Kham Subdistrict Administrative Organization Council in enhancing the and 3) analyze the problems and obstacles of the members of the Nong Na Kham Subdistrict Administrative Organization Council. in strengthening the community The sample group used in the interview were 10 members of the Nong Na Kham Subdistrict Administrative Organization and the sample group used to answer the questionnaire. There were 367 people who had the right to vote in the Nong Na Kham Subdistrict Administrative Organization. The instrument used for data collection was a questionnaire.

The results showed that :

1. Roles of members of Nong Na Kham Subdistrict Administrative Organization Council in promoting the strength of the community moderate by support promote the conservation of local cultures and traditions at a high level Promotion Supporting the establishment of an organization group The community network was at a moderate level. The aspect of seeking/raising funds for the community was at a moderate level. and the creation of a mechanism for people's participation process was at a moderate level.

2. The hypothesis test found that the role of the council members Nong Na Kham Subdistrict Administrative Organization to strengthen The strength of the community is related. with the effect of strengthening the community in the Nong Na Kham Subdistrict Administrative Organization statistically significant at the .05 level

3. Interview with members of Nong Na Kham Subdistrict Administrative Organization Council about problems and obstacles in action to strengthen the community in the Nong Na Kham Subdistrict Administrative Organization It can be concluded that some people's budget constraints are not yet co-operating in community networking activities. and the problem of boundless urban development caused by the tourism trend flows into Nong Na Kham Subdistrict Administrative Organization quickly made the way of life and culture of the people's livelihood change.

Keywords: Role of Sub-District Administrative Organization Council Members; Strengthening Local Communities

บทนำ

การพัฒนาโดยการพึ่งตนเองการค้นหามิติปัญหาท้องถิ่นโดยคำนึงวัฒนธรรมของท้องถิ่นรวมทั้งผู้นำท้องถิ่นและองค์กรพัฒนาเอกชนต่างมีส่วนผลักดันให้การพัฒนาที่เน้นการพึ่งตนเองเป็นไปอย่างเป็น รูปธรรม ประกอบกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ได้เน้นการอนุรักษ์ และการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาพร้อมกับเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการดำเนินงาน รวมทั้งลดขนาดและบทบาทของภาครัฐแต่เพิ่มบทบาทภาคประชาชนมากขึ้น นโยบายดังกล่าว ต่อเนื่องมาถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 9 และฉบับที่ 10 ที่มุ่งเน้นให้เกิดการ พัฒนาที่ยั่งยืนและ ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยให้สามารถพึ่งตนเองได้เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เข้มแข็งและมี ดุลยภาพดังนั้นการ พัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งในท้องถิ่นจึงเป็น บทบาทของสมาชิกสภา อบต.ในท้องถิ่นใน การเสริมสร้างความ เข้มแข็งของชุมชนให้บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ อำเภอเมือง จังหวัด อุดรธานี ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ชุมชนที่มีความเก่าแก่ ทางด้านประเพณีและวัฒนธรรมซึ่งเป็นชนพื้นเมืองที่มีประเพณี วัฒนธรรมที่มีมายาวนาน เนื่องจาก สภาพการณ์ทางสังคมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ อำเภอ เมือง จังหวัดอุดรธานี มีการ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเนื่องด้วยกระแสการทองเที่ยวที่มีการพัฒนาอย่าง รวดเร็วจนส่งผลกระทบต่อ ชุมชนด้านต่าง ๆ การปกครองท้องถิ่นในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น มีรูปแบบของการดำเนินงานให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการเข้ามาพัฒนาท้องถิ่นของตนเองอย่างเต็มที่โดยการ ให้ประชาชนมีสิทธิในการลงสมัครรับ เลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นฝ่ายบริหารมีหน้าที่ในการออกนโยบายในการบริหาร งานขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีหน้าที่เป็นฝ่ายตรวจสอบการ บริหารงานนโยบายต่างของนายกเทศมนตรีและฝ่ายร่างเทศบัญญัติในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน ตำบล ซึ่งประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล มีสิทธิในการออกเสียงเลือกผู้นำท้องถิ่น ของตนเองได้ ดังนั้นกล่าวได้ว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ถือเป็นตัวแทนของประชาชนที่ต้องเข้ามาทำหน้าที่ใน การพัฒนาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ตลอดจนตอบสนองความต้องการของประชาชนในด้าน ต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง สามารถดำรงอยู่ในสถานการณ์ทางสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ ตลอดเวลาคณะผู้ศึกษาจึงเล็งเห็นความสำคัญบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นปัจจัย สำคัญ ที่จะช่วยผลักดันให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง ความมั่นคง เกิดเสถียรภาพทางด้านเศรษฐกิจ เกิดการ รวมกลุ่มกัน ที่ชัดเจน และมีการขับเคลื่อนทางสังคมไปในทิศทางที่ดี มีความโดดเด่นที่ชัดเจนได้เนื่องด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นตัวแทนของประชาชนที่จะต้องทำหน้าที่เรียกร้องปกป้องและ ค้ำครองผลประโยชน์ของประชาชนในชุมชน ทั้งนี้เพื่อที่จะนำข้อมูลจากผลการศึกษาใช้เป็นแนวทางการพัฒนา

ให้ท้องถิ่นมีความเข้มแข็งจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่เข้ามาสู่ชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานีอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้มีแนวทางพัฒนาไปสู่มิติด้านต่าง ๆ เช่น มิติทางประเพณี วัฒนธรรม มิติทางทรัพยากรธรรมชาติมิติทาง สังคม และมิติทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อมให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับวิถีชีวิตและ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1) เพื่อศึกษาบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในเขตอบต.หนองนาคำ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

2.2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนกับผลของการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

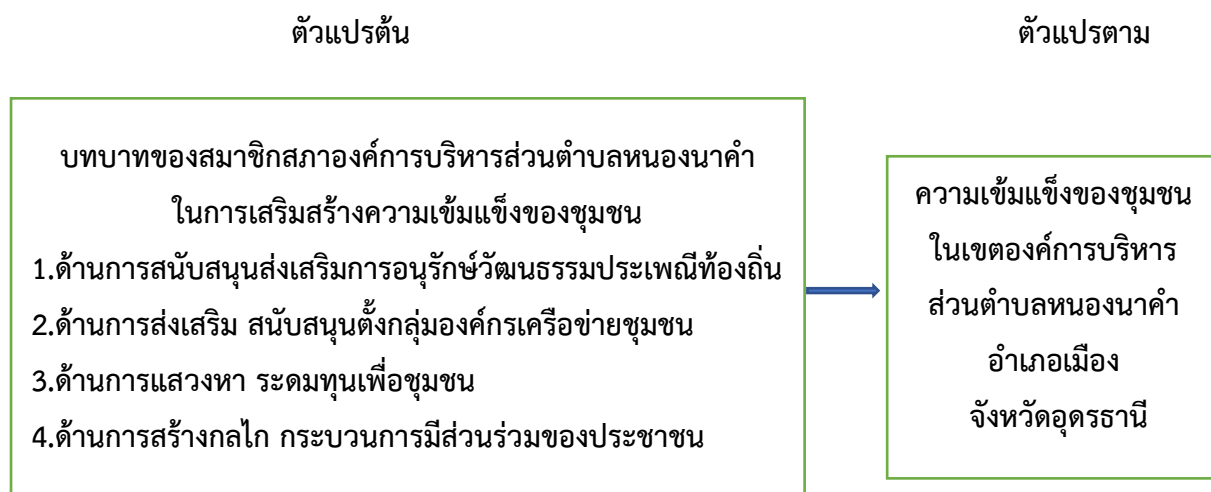
2.3) เพื่อวิเคราะห์ถึงปัญหาและอุปสรรคของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 2 กลุ่มคือสมาชิกสภา.อบต.หนองนาคำจำนวน 26 คน /ปช,มีสิทธิเลือกตั้ง 1 สมาชิกสภา.อบต.หนองนาคำ จำนวน 8000 คน (ข้อมูลผู้มีสิทธิเลือกตั้งปีพ.ศ.2558) กลุ่ม ตัวอย่างกลุ่มที่1 สมาชิกสภาอบต.จำนวน 26 คน สุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย สัมภาษณ์จำนวน 10 คน กลุ่มที่ 2 ปช .ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตสมาชิกสภา.อบต.หนองนาคำ จำนวน 8000 คน ใช้วิธีหาขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบ ทรานจำนวนประชากรที่ชัดเจนแน่นอน โดยการใช้ตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ R.V.Krejciec และD.W.Morgan (จำนวน 8000 คนตามตารางเทียบค่า=ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่แท้จริง = 367 คน) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสถิติที่ใช้ได้แก่การแจกแจง ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ที่ใช้ในการ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของ ชุมชนกับผลของการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในเขตอบต.หนองนาคำ โดยใช้สถิติ Pearson Correlation สำหรับข้อมูลจากการสัมภาษณ์นำเขียนสรุปวิเคราะห์พรรณนาตามประเด็นคำถามเพื่อให้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยถึงความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ 3 ปี พ.ศ. 2560 - 2563 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ ประกอบด้วยบทบาทใน ด้านการสนับสนุน ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น/ ด้านการส่งเสริม สนับสนุนตั้งกลุ่มองค์กรเครือข่ายชุมชน/ ด้านการแสวงหา ระดมทุนเพื่อชุมชน/ด้านการสร้างกลไก กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ตามภาพข้างล่างนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

บทบาทของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำในการส่งเสริมความเข้มแข็งในชุมชนภาพรวมในการแสดงบทบาทของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนทั้ง 4 ด้าน ด้านส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น $X = 3.48$, $S.D. = 0.83$ อยู่ในระดับมาก/ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มองค์กรเครือข่ายชุมชน/ด้านการแสวงหา/ระดมทุนเพื่อชุมชน/ด้านการสร้างกลไกกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน $X = 3.35$, $X = 3.27$, $X = 3.33$, $S.D. 0.76$, $S.D. 0.80$, $S.D. 0.84$ ปานกลาง ตามลำดับ ภาพรวมการแสดงบทบาทของสมาชิกสภา.อบต.หนองนาคำ ในการส่งเสริมความเข้มแข็งในชุมชน $X 3.36$, $S.D 0.76$ ปานกลาง

ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่อาศัยในชุมชน.อบต.หนองนาคำ ได้ประเมินผลของการเสริมสร้างความเข้มแข็งในชุมชน ของสมาชิกสภา.อบต.หนองนาคำ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 อยู่ในระดับมาก

ผลของการทดสอบสมมติฐานผลของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทด้านการ สนับสนุน ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น กับผลของการเสริมสร้างความเข้มแข็งในชุมชน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ มีค่าเท่ากับ 0.701 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ผลของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทด้านการส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มองค์กร เครือข่าย ชุมชนกับผลของการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำมีค่าเท่ากับ 0.854 มี ความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ผลของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทด้านการแสวงหา/ระดมทุนเพื่อชุมชน กับผลของการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่าความสัมพันธ์ ระหว่างบทบาทของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ มีค่าเท่ากับ 0.611 มีความสัมพันธ์กันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ผลของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทด้านการสร้างกลไก/กระบวนการมีส่วนร่วมของ ประชาชน กับผลของการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ มีค่าเท่ากับ 0.325 มี ความสัมพันธ์กันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของ สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน อันประกอบไปด้วย (1) ด้านการ สนับสนุน ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น (2) ด้านการส่งเสริม สนับสนุน การจัดตั้ง กลุ่ม องค์กร เครือข่ายชุมชน (3) ด้านการแสวงหา/ระดมทุนเพื่อชุมชน และ (4) ด้านการสร้าง กลไก/กระบวนการมี ส่วนร่วมของประชาชน กับผลของการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในเขตอบต.หนองนาคำ มี ความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ทุกด้าน บทบาทของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำและ แนวทางในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนจากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างประชาชนมีข้อเสนอแนะ ต่อ บทบาทของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน สรุปได้ดังนี้

1. สมาชิกสภาอบต.จะต้องอยู่ใกล้ชิดกับชุมชนมีความสัมพันธ์กับคนในชุมชนและเป็นที่ยอมรับ ของคนในชุมชน ทำให้มีความสามัคคีกลมเกลียวกันในชุมชน 2)สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำจะต้องทำ หน้าที่

เป็นผู้กระตุ้นให้สมาชิกทาส่งที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน3)สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำจะต้องมีภาวะผู้นำที่ดี โดยสามารถทำหน้าที่ในการชี้แนวทาง/ให้คำแนะนำกับชุมชน 4) สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ จะต้องทำหน้าที่เป็น ตัวแทนชุมชนในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐในการขอการสนับสนุน งบประมาณในการพัฒนาชุมชน ตลอดจนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในการทำงานด้านต่าง ๆ ในการพัฒนาชุมชน 5) สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำจะต้องเป็นผู้ที่มีความพร้อม เสียสละเวลาส่วนตัว เพื่อทำให้งานให้ชุมชนได้อย่างเต็มที่ 6) สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำจะต้องเป็นผู้ที่เอาใจใส่ชุมชน สอบถามความต้องการ ปัญหาความเดือดร้อนของชุมชนตลอดเวลา 7) สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ จะต้องทำงานด้วยความโปร่งใส ไม่มีผลประโยชน์แอบแฝง แลเห็นผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว 8) สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำจะต้องเป็นผู้มีจิตอาสา ชอบทำงานกับชุมชน ประชาชน และให้ความช่วยเหลือชุมชนอย่างต่อเนื่อง กลุ่มตัวอย่างประชาชนที่อาศัยในเขต อบต.หนองนาคำ ได้มีข้อคิดเห็นต่อแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในเขต อบต.หนองนาคำ สรุปได้ดังนี้1) มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับ กิจกรรม โครงการ การดำเนินงานของอบต.ด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง 2) ควรมีการจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาเรื่องร้องทุกข์ต่าง ๆ 3) ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรม โครงการ การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของ อบต.หนองนาคำอย่างต่อเนื่อง หลากหลายรูปแบบ 4) อบต.หนองนาคำ สมาชิกสภาอบต. จะต้องเน้นการทำงานเชิงรุก เข้าพบปะ พูดคุย กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง 5) ควรจัดสรรงบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์สำหรับการพัฒนาอาชีพ การทำกิจกรรมของชุมชนอย่างเพียงพอ 6)) อบต.หนองนาคำ สมาชิกสภาอบต. ควรให้การสนับสนุน จัดให้มีนักวิชาการที่มีความชำนาญในด้านการพัฒนาอาชีพ การฝึกอบรมอาชีพ มาให้ความรู้หรือฝึกอบรมให้แก่กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ของชุมชนอย่างต่อเนื่อง 7) อบต.หนองนาคำ สมาชิกสภาอบต. ต้องร่วมกันชุมชน ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ท้องถิ่น ตลอดจนจัดหาแหล่งตลาดรองรับชุมชน 8) กิจกรรม โครงการพัฒนาชุมชนอบต.หนองนาคำสมาชิกสภาอบต. ที่ดำเนินการทุกกิจกรรม โครงการต้องสอดคล้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน คงเอกลักษณ์และคุณค่าของการเป็นอบต. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ด้วยการใช้ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก กับจำนวนสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ รวม 10 คนซึ่งผลการสัมภาษณ์ นำเสนอออกเป็นสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ที่ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึง ประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในเขต อบต.หนองนาคำ ซึ่งผู้ ศึกษาได้สรุปได้ดังนี้1) งบประมาณ สำหรับการพัฒนาชุมชนด้านต่าง ๆ มีจำนวนจำกัด ประกอบการ อบต.หนองนาคำ มีโครงการ กิจกรรมจำนวนมาก ดังนั้นจึงส่งผลให้งบประมาณสำหรับสนับสนุน กิจกรรม โครงการด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนมีไม่เพียงพอ 2) กิจกรรม โครงการเพื่อเสริมสร้างความ เข้มแข็งของชุมชน

ในเขตอบต.หนองนาคำ มีไม่หลากหลาย 3) ประชาชน มีความคิดเห็น ความ ต้องการให้ออบต. ช่วยเหลือที่
หลากหลายจำนวนมาก ซึ่งสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ จำเป็นต้องคัดเลือก ประเด็นปัญหาหรือความต้องการ
เร่งด่วนก่อน ซึ่งบางครั้งทำให้ประชาชนมองว่า การทำงานของสมาชิก สภาอบต.หนองนาคำ นิ่งเฉย ไม่สนใจ
ปัญหาของประชาชน 4)ประชาชน บางส่วนยังไม่ให้ความร่วมมือในการทำ กิจกรรม ทำงานช่วยชุมชนร่วมกับ
สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ อบต. มองว่าเป็นหน้าที่ของภาครัฐ จึงนิ่งเฉย ไม่เข้ามามีส่วนร่วม 5) กระบวนการ
ชุมชนและเครือข่ายชุมชนต่าง ๆ ยังไม่มีความเข้มแข็ง ยังไม่มีความ เชื่อมโยงกันในระหว่างเครือข่าย ลักษณะ
การทำงานร่วมกันยังยึดอยู่ที่ผลประโยชน์ที่ได้รับเป็นหลัก ทำให้ การพัฒนาชุมชนเป็นไปในทางกายภาพ
เท่านั้น ไม่ลงลึกถึงจิตวิญญาณของการพัฒนาที่แท้จริง ทำให้ชุมชน เกิดความไม่เข้มแข็งที่แท้จริง 6) ขาดการ
ถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงามที่ เป็นรูปธรรมให้แก่กลุ่มเด็กและเยาวชนใน
ระดับของสถานศึกษาในชุมชน 7) ปัญหาเรื่องการสื่อสาร ทั้ง ข้อมูลข่าวสารในเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน
การสร้างเครือข่าย และความรู้ต่าง ๆ ยังมีการสื่อสาร ไปสู่ชุมชนน้อยมาก ทำให้การเรียนรู้ของชุมชนยังไปได้ไม่
ไกลนัก

2. สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ที่ให้สัมภาษณ์ได้เสนอแนะแนวทางที่เหมาะสม สำหรับการ
ดำเนินการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในเขตอบต.หนองนาคำซึ่งผู้ศึกษาได้ สรุปได้ดังนี้¹⁾ให้
ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ รู้จักมีธรรมาภิบาลสร้าง
จิตสำนึกให้รู้จักคุณค่าของการมีชีวิตที่พอดีรวมทั้งรู้จักคุณค่าของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติรอบ ๆ
ชุมชน 2) ผู้นำชุมชน ต้องเป็นแกนหลักในการแก้ไขปัญหาชุมชน เพื่อให้ชุมชน เปลี่ยนจากการเป็นผู้รอรับ
ความช่วยเหลือมาเป็นผู้มีส่วนช่วยเหลือ โดยคนในชุมชนต้องเรียนรู้ที่จะเสียสละ เพื่อชุมชน 3) การดำเนิน
กิจกรรม โครงการต่าง ๆ ของอบต.ต้องเปิดเผยข้อมูล คำ ชี้แจงและเหตุผล ใน การดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่อาจมี
ผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัยคุณภาพชีวิต หรือส่วน ได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับชุมชน
ท้องถิ่น และต้องให้ชุมชนมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนในเรื่อง ดังกล่าว 4) มีการดำ เนินการส่งเสริมให้มี
การใช้ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรรณรงค์ให้ประชาชนใน
ชุมชนใช้ประโยชน์จากป่าไม้อย่างอนุรักษ์และสร้างสรรค์ไม่ สร้างความเสื่อมโทรมให้กับป่าไม้รวมทั้งร่วมกัน
ดูแลรักษาป่าไม้ให้มีสภาพสมบูรณ์มากขึ้นและยั่งยืน ตลอดไป 5) การพัฒนาชุมชนที่เกิดขึ้น ไม่ควรเน้นการ
พัฒนาที่ตอบสนองการท่องเที่ยวมากนักควรเน้นการพัฒนาที่สอดคล้อง สมดุล กับความเป็นเมืองวัฒนธรรม
หลากหลายชาติพันธุ์ 6) ควรดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ ดูแลการใช้พื้นที่ประโยชน์ที่ดินของประชาชนให้ม
ีความเหมาะสม สร้างอาชีพ และให้ประชาชน ใช้ประโยชน์ที่ดินได้เต็มที่ ก่อให้เกิดรายได้เพื่อป้องกันการนำ
ที่ดินไปขายให้แก่กลุ่มนายทุน นักธุรกิจจาก ภายนอกชุมชน 7) ส่งเสริมให้มีการนำทรัพยากรที่สามารถนำมาใช้

ใหม่ได้นำมาใช้ในระดับชุมชนมากยิ่งขึ้น เช่น การคัดแยกขยะ การทำปุ๋ยจากขยะ เป็นต้น 8) ควรหาทางช่วยเหลือและส่งเสริมในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของประชาชนในชุมชน การแนะนำอาชีพที่เหมาะสมให้กับประชาชนในท้องถิ่น การจัดหางานและการสร้างงานในชุมชนให้มากยิ่งขึ้น 9) ควรให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนงบประมาณในด้านสาธารณูปโภค ด้านสาธารณสุข ด้านการส่งเสริมอาชีพเพื่อนำไปใช้ในการสร้าง ปรับปรุง และพัฒนาชุมชนให้มากยิ่งขึ้น 10) ส่งเสริมให้เกิดอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นหลักพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน โดยสนับสนุนให้ขยายเป้าหมายของการรวมกลุ่มไปทางด้านการผลิต การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้เกิดมูลค่าเพิ่มในชุมชน

3. สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ที่ให้สัมภาษณ์ได้มีข้อเสนอแนะต่อบทบาทของ สมาชิกสภาที่ดีเอื้อต่อการดำเนินการ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในเขตอบต.หนองนาคำ ซึ่งผู้ศึกษาได้สรุปได้ดังนี้ 1) เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชน เป็นอย่างดี 2) เป็นผู้ที่มีความวิสัยทัศน์ในการทำ งาน มองการณ์ไกล สามารถนำการพัฒนาเข้ามาในชุมชนได้ อย่างเหมาะสม และคงความเป็นเมืองวัฒนธรรมได้อย่างสมดุล 3) เป็นผู้ที่เสียสละทำงานเพื่อชุมชนได้ ตลอดเวลา 4) เป็นผู้ทำงานด้วยความโปร่งใส ปราศจากผลประโยชน์ 5) สามารถทำหน้าที่เป็นปากเสียง เรียกร้อง ความช่วยเหลือ การสนับสนุน ส่งเสริมจากภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ด้านต่าง ๆ ให้แก่ชุมชน 6) เป็นผู้ที่ มีความกล้าคิด กล้าทำกล้าตัดสินใจ สามารถผลักดันให้มีโครงการ กิจกรรมการพัฒนาชุมชนด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และหลากหลาย 7) เป็นผู้ที่มีความสามารถในการชักชวน โน้มน้าวให้ประชาชนเข้ามามีส่วน ร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อชุมชนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเห็นคุณค่าของการเข้ามาทำ กิจกรรมเพื่อสังคม 8) เป็นผู้ที่ มีความเป็นตัวของตัวเอง ไม่ถูกชักจูง หรือชี้นำได้(มีความคิดเห็นเป็นของตนเอง ไม่ให้กลุ่มผลประโยชน์ นายทุนชี้นำให้ทำในสิ่งที่ผิด หรือแสวงหาผลประโยชน์ที่มีขอบ 9) เป็นผู้ที่แสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อนำมา พัฒนาชุมชนตลอดเวลา 10) เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบรับบทบาทหน้าที่ของตนเองว่าจะต้องทำอะไรบ้าง

สรุปผลการวิจัยการศึกษาเรื่อง บทบาทของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของ ชุมชนท้องถิ่น และศึกษาปัญหาและอุปสรรคของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำในการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ของชุมชนท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะในเขตพื้นที่อบต.หนองนาคำ รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขต อบต.หนองนาคำ จำนวน 367 คน เก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ จำนวน 10 คน สัมภาษณ์เชิงลึก นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่าง ปช. ในอบต.หนองนาคำ จำนวน 367 คนพบว่า เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปีมีการศึกษาในระดับอนุปริญญา/เทียบเท่า ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป อาศัย

อยู่ในชุมชนอบต.หนองนาคำ ระหว่าง 11 – 20 ปีได้เข้าร่วมกิจกรรม โครงการของ อบต.หนองนาคำ เป็นบางครั้ง และส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารจาก อบต.หนองนาคำ จากเสียงตามสาย ภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง ปช. ในอบต.หนองนาคำ ได้ประเมินการแสดงบทบาท ของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ในการส่งเสริม ความเข้มแข็งของชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาบทบาท ของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ทั้ง 4 ด้านพบดังนี้ 1) ด้านการสนับสนุน ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น พบว่าภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง ปช. ในอบต.หนองนาคำ ได้ประเมินการแสดงบทบาทของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ในด้านการสนับสนุน ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาบทบาทของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำในการส่งเสริม ความเข้มแข็งของชุมชนในด้านการสนับสนุน ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ในแต่ละประเด็นพบว่า ทุกประเด็น กลุ่มตัวอย่างประชาชนในของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ประเมินอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกคือ ผลักดันให้มีโครงการ กิจกรรมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีที่ดั้งเดิมของชุมชน รองลงมาคือส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เฒ่าผู้แก่ หรือปราชญ์ชาวบ้านถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ในการ อนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีที่ดั้งเดิมของชุมชนให้แก่กลุ่มเด็กและเยาวชนได้เรียนรู้เรียนรู้ เชิญชวน ชักจูง กระตุ้น ให้ประชาชน ในชุมชนเห็นคุณค่า ความสำคัญของการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีที่ดั้งเดิมของชุมชนเป็น ต้น 2) ด้านการส่งเสริม สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่ม องค์กร เครือข่ายชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างประชาชนในอบต.หนองนาคำ ได้ประเมินการแสดงบทบาทของสมาชิกสภาของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ในด้านการส่งเสริม สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มองค์กร เครือข่ายชุมชน อยู่ใน ระดับปานกลางเมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น กลุ่มตัวอย่างประชาชนในอบต.หนองนาคำได้ประเมิน การแสดงบทบาทของสมาชิกสภาของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ในด้าน การส่งเสริม สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่ม องค์กร เครือข่ายชุมชน อยู่ในระดับมาก ในการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนมีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่ เช่น ทำความ สะอาดชุมชน ปลูกป่า เป็นต้น และได้ร่วมเป็นคณะกรรมการทำงานในกลุ่มเครือข่าย องค์กรต่าง ๆ ใน ชุมชนนอกจากนี้สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ได้มีบทบาทในระดับปานกลาง ในการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนให้มีการรวมกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน เป็นที่ ปรีกษาและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการรวมกลุ่ม ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่ม เครือข่ายองค์กรต่าง ๆ ใน ชุมชนจัดให้มีวิทยากรหรือผู้มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้ด้านการพัฒนากลุ่มเครือข่าย องค์กรต่าง ๆ แก่ ประชาชนในชุมชนถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ แก่แก่กลุ่มเครือข่าย และองค์กรของ ประชาชนในชุมชน เป็นผู้ประสานงานให้กลุ่ม เครือข่าย องค์กรต่าง ๆ ในชุมชน กับกลุ่ม องค์กร เครือข่าย ภายนอกชุมชน ตลอดจนหน่วยงานรัฐ หน่วยงานเอกชน อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น 3) ด้านการ แสวงหา/ระดมทุนเพื่อชุมชน พบว่า ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างประชาชนในอบต.หนองนาคำ ได้ ประเมินการแสดงบทบาทของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนใน

ด้านการแสวงหา/ระดมทุนเพื่อชุมชน อยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า กลุ่ม ตัวอย่างประชาชนในอบต.หนองนาคำ ได้ประเมินการแสดงผลบทบาทของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ในด้านการแสวงหา/ระดมทุนเพื่อชุมชน อยู่ในระดับ ปานกลางทุกประเด็นลำดับแรก ได้แก่สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำได้ดำเนินการกระตุ้นให้ประชาชนรู้จัก สามัคคี ช่วยเหลือกันและกันในชุมชน รองลงมาคือ เป็นตัวแทนจากประชาชนในการร้องขอการสนับสนุน งบประมาณเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ จากหน่วยงานรัฐ เอกชน เพื่อน มาท ากิจกรรม โครงการต่าง ๆ ของ ชุมชน และเป็นผู้ให้ข้อมูล คำแนะนำแก่ประชาชนในการแสวงหาทุน/งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ ในการท ากิจกรรม โครงการต่าง ๆ ของชุมชน เป็นต้น 4) ด้านการสร้างกลไกกระบวนการมีส่วนร่วมของ ประชาชน พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างประชาชนในอบต.หนองนาคำในได้ประเมินการแสดงผลบทบาทของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนในด้านการสร้างกลไก กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน อยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า กลุ่ม ตัวอย่างประชาชนในอบต.หนองนาคำ ในได้ประเมินการแสดงผลบทบาทของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ในด้านการสร้างกลไกกระบวนการมีส่วนร่วมของ ประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง ทุกประเด็น ลำดับแรก ได้แก่ สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ มีบทบาทในการจัด ให้มีเวทีประชาคมในระดับชุมชน เพื่อให้สมาชิกในชุมชนได้แสดงความคิดเห็นความต้องการในด้านต่าง ๆ ในการพัฒนาชุมชน รองลงมาคือ ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ประเมินผล โครงการกิจกรรมของอบต. และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจ และกำหนดว่า หมู่บ้าน/ชุมชนควรมีกิจกรรม โครงการอะไรบ้าง เป็นต้น

ผลของการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในอบต.หนองนาคำในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่อาศัยในชุมชนอบต.หนองนาคำได้ประเมินผลของการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในอบต.หนองนาคำอยู่ในระดับมากโดยกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่อาศัยในชุมชนอบต.หนองนาคำ ได้ประเมินผลของการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในอบต.หนองนาคำ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ทำให้คนชุมชนเกิดความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองที่จะแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง คนในชุมชนช่วยกันระดมทรัพยากรในชุมชนอย่างเต็มที่และมี ประสิทธิภาพคนในชุมชนร่วมกันคิด ตัดสินใจในการทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน คน ในชุมชนมีจิตสำนึก และมีความรักหวงแหนวัฒนธรรม ประเพณีที่ดั้งเดิมของชุมชน เกิดการรวมกลุ่ม เครือข่ายของคนในชุมชน เพื่อร่วมกันทำกิจกรรมพัฒนาชุมชน เป็นต้นขณะเดียวกันกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่อาศัยในชุมชนอบต.หนองนาคำ ได้ประเมินผลของการเสริมสร้างความเข้มแข็งของ ชุมชนในอบต.หนองนาคำอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมิน ตรวจสอบกิจกรรม โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เกิดเครือข่ายความร่วมมือกับภาคีการ พัฒนากับชุมชนอื่น หน่วยงานรัฐ หน่วยงานเอกชน นักวิชาการ และอื่น ๆ และคนในชุมชนพร้อมที่จะ ร่วมกันจัดการกับปัญหาของตนเองและชุมชน

ผลการทดสอบสมมติฐานผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของ สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอันประกอบไปด้วย(1)ด้านการสนับสนุน ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น(2) ด้านการส่งเสริม สนับสนุนการจัดตั้ง กลุ่ม องค์กร เครือข่าย ชุมชน (3) ด้านการแสวงหา/ระดมทุนเพื่อชุมชน และ (4) ด้านการสร้างกลไก/ กระบวนการมีส่วนร่วมของ ประชาชน กับผลของการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในเขตอบต.หนองนาคำมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

บทบาทของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ท้องถิ่น มีประเด็นที่น่าสนใจ ได้นำมาอภิปรายผลได้ตามวัตถุประสงค์การศึกษา ดังนี้ ผลการศึกษาบทบาท ของสมาชิกสภาเทศบาลในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยให้ประชาชนในเขตอบต.หนองนาคำ เป็นผู้ประเมินนั้นพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ได้ประเมินบทบาทของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการสนับสนุน ส่งเสริมการอนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น พบว่าสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ในการส่งเสริมความเข้มแข็งของ ชุมชนในระดับมาก โดยสามารถผลักดันให้มีโครงการ กิจกรรมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงาม ของชุมชน เชิญชวนชักจูง กระตุ้นให้ประชาชนในชุมชนเห็นคุณค่า ความสำคัญของการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงามของชุมชนด้านการส่งเสริม สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่ม องค์กร เครือข่ายชุมชน พบว่า สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ มีบทบาทโดยรวมในระดับปานกลาง โดยให้การส่งเสริม สนับสนุน ให้ประชาชนในชุมชนมีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่ เช่น ทำความสะอาด ชุมชน ปลูกป่า เป็นต้น และได้ร่วมเป็นคณะกรรมการทำงานในกลุ่ม เครือข่าย องค์กรต่าง ๆ ในชุมชนใน ระดับมาก ขณะที่ให้การส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนให้มีการรวมกลุ่ม อาชีพต่าง ๆ เพื่อ เสริมสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการรวมกลุ่ม ดำเนินกิจกรรม ต่าง ๆ ของกลุ่ม เครือข่าย องค์กรต่าง ๆ ในชุมชนจัดให้มีวิทยากรหรือผู้มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้ด้าน การพัฒนา กลุ่ม เครือข่าย องค์กรต่าง ๆ แก่ประชาชนในชุมชนถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ แก่แก่กลุ่มในระดับปานกลางเท่านั้น จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า บทบาทในด้านนี้ของสมาชิกสภา อบต.หนองนาคำ สามารถดำเนินการได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น เนื่องจากในปัจจุบันการรวมกลุ่มของ ประชาชน ยังไม่มีความหลากหลาย ประกอบกับประชาชนยังมีเป้าหมายหลักที่ผลประโยชน์ที่จะได้รับ มากกว่าความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ดังนั้น การเกิดกระบวนการเรียนรู้กระบวนการคิดด้วยตนเองจึงไม่ เกิดการพัฒนามากนัก ประกอบกับกลุ่มประชาชนมีความต้องการให้ช่วยเหลือ สนับสนุนจากสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ และอบต. หลากหลาย ขณะที่สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ สามารถ ดำ เนินการได้เฉพาะในประเด็นที่เร่งด่วน หรือเดือนร้อนจริง ๆ ได้เท่านั้น นอกจากนั้นงบประมาณสำหรับ การสนับสนุนการทำงานของ กลุ่ม เครือข่ายต่าง ๆ ของ

ชุมชนที่อบต.จัดสรรให้มีจำนวนจำกัด จึงส่งผล ให้สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ให้การช่วยเหลือสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่ม องค์กร เครือข่ายชุมชนได้ในระดับปานกลางเท่านั้นด้านการแสวงหา/ระดมทุนเพื่อชุมชน พบว่าสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ มีบทบาทโดยรวมในระดับปานกลาง โดยสามารถกระตุ้นให้ประชาชนรู้จักสามัคคีช่วยเหลือกัน และกันในชุมชน เป็นตัวแทนจากประชาชนในการร้องขอการสนับสนุนงบประมาณเครื่องมือ อุปกรณ์ ต่าง ๆ จากหน่วยงานรัฐ เอกชน เพื่อนำมาทำกิจกรรม โครงการต่าง ๆ ของชุมชน และเป็นผู้ให้ข้อมูล คำแนะนำแก่ประชาชนในการแสวงหาทุน/งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือในการทำกิจกรรมโครงการ ต่าง ๆ ของชุมชนได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น ทั้งนี้สาเหตุที่สมาชิกสภาเทศบาลหนองนาคำ มีบทบาทในการแสวงหา/ระดมทุนเพื่อชุมชนได้ในระดับปานกลาง เนื่องจากปัจจุบันอบต.หนองนาคำ มี โครงการ กิจกรรมหลากหลาย ประกอบกับงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐมีจำนวนจำกัด ดังนั้นจึงส่งผล ให้ไม่สามารถจัดสรรงบประมาณให้ชุมชนได้เพียงพอ นอกจากนี้การดำเนินการขอสนับสนุนช่วยเหลือด้าน งบประมาณ จากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน จำเป็นต้องอาศัยความสัมพันธ์ความคุ้นเคยส่วนตัวด้วย ซึ่ง หน่วยงานภาครัฐ เอกชน บางครั้งก็เห็นความสำคัญของการช่วยเหลือชุมชน ด้วยการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ตลอดจนจัดให้นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ มาให้ความรู้อบรมอาชีพแก่ประชาชน ให้แก่ชุมชนบ้างก็ตาม แต่ยังไม่มีความต่อเนื่อง ดังนั้นการดำเนินงานในส่วนของชุมชนยังต้องพึ่งพาตัวเอง ระหว่างคนในชุมชนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งก็มีผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนยังอยู่ในขอบเขตที่ จำกัดอยู่ นอกจากนี้การดำเนินการแสวงหา/ระดมทุนเพื่อชุมชนจำเป็นต้องอาศัยผู้ที่มีประสบการณ์ มี ทักษะการทำงานที่สอดคล้องประสานกับหน่วยงานแหล่งทุนต่าง ๆ ได้ดีซึ่งสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ บางคน ยังมีความรู้ทักษะความชำนาญในการทำงานไม่นัก ประกอบกับยังขาดประสบการณ์ ทำ งาน ในการแสวงหาความร่วมมือ ระดมทุนกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ดังนั้นจึงส่งผลให้สมาชิก สภาอบต.หนองนาคำ มีบทบาทในด้านได้ในระดับหนึ่งเท่านั้นด้านการสร้างกลไกกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ มีบทบาทในการเสริมสร้างกลไก กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยรวมในระดับปานกลาง โดยจัดให้มีเวทีประชาคมในระดับชุมชน เพื่อให้สมาชิกในชุมชนได้แสดงความคิดเห็นความต้องการในด้านต่าง ๆ ในการพัฒนาชุมชน รองลงมาคือ ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ประเมินผลโครงการ กิจกรรมของอบต.หนองนาคำ และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจ และก าหนดว่าหมู่บ้าน/ชุมชนควรมีกิจกรรม โครงการอะไรบ้างในระดับหนึ่งเท่านั้น ทั้งนี้สาเหตุที่สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ มีบทบาทในนี้ในระดับปานกลาง เนื่องจากการดำเนินงานพัฒนาชุมชนของเทศบาลและหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ที่ผ่านมา การมีส่วนร่วมของประชาชนค่อนข้างจำกัดเฉพาะกลุ่มบุคลากร เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ ผู้นำชุมชนเพียงบางส่วนเท่านั้น อีกทั้งการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนได้เข้าร่วมกิจกรรมยังมีการดำเนินการไม่ทั่วถึงครอบคลุมทุกพื้นที่ในชุมชน นอกจากนี้แล้วประชาชน บางส่วนยังไม่ค่อยเห็น ความสำคัญของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการพัฒนาชุมชนที่เกี่ยวข้องและมองว่าการทำงานพัฒนา ชุมชน เป็นหน้าที่

ของหน่วยงานรัฐ ดังนั้นจึงนิ่งเฉย ปล่อยให้เป็นที่ของหน่วยงานรัฐไปดังนั้นจึงส่งผล ให้การสร้างกลไก กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ อยู่ใน ระดับปานกลางเท่านั้น

ปัญหาและอุปสรรคของสมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ของชุมชนท้องถิ่น จากการสัมภาษณ์สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ค้นพบว่าปัญหาและอุปสรรคใน การดำเนินการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในเขตอบต.หนองนาคำ ประสบปัญหาหลักๆ ในลำดับแรกคืองบประมาณสำหรับการพัฒนาชุมชนด้านต่าง ๆ มีจำนวนจำกัดกิจกรรมโครงการเพื่อ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนมีไม่ หลากหลายประชาชนบางส่วนยังไม่ให้ความร่วมมือในการทำ กิจกรรม ทำงานช่วยชุมชนกระบวนการชุมชน และเครือข่ายชุมชนต่าง ๆ ยังไม่มีความเข้มแข็งยังไม่มี ความ เชื่อมโยงกันในระหว่างเครือข่ายลักษณะการทำงานร่วมกันยังยึดอยู่ที่ผลประโยชน์ที่ได้รับเป็นหลัก ขาด การถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงามที่เป็นรูปธรรมให้แก่กลุ่มเด็กและ เยาวชน ปัญหาเรื่องการสื่อสาร ทั้งข้อมูลข่าวสารในเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน การสร้างเครือข่าย และความรู้ต่าง ๆ ยังมีการสื่อสารไปสู่ชุมชนน้อยมากปัญหาการพัฒนาเมืองที่ไร้ขอบเขต ซึ่งจากกระแส การท่องเที่ยวที่ไหลเข้ามาอบต.หนองนาคำ อย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อวิถี การดำเนินชีวิตของประชาชนใน ชุมชนเปลี่ยนแปลงไป สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธนวัฒน์ยอดใจ (2546 : 65) ที่ได้ศึกษาบทบาทของ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ค้นพบว่า การแสดงบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมในการ พัฒนาท้องถิ่นในเขต เมือง มีข้อจำกัดในด้านงบประมาณ กล่าวคือ งบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาลมีจำนวน น้อย ลำบาก ส่งผลให้ การดำเนินการพัฒนาชุมชนล่าช้า และไม่หลากหลาย และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มนัส สุริยสิงห์ (2548 : 5) ที่ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทในกระบวนการกำหนดนโยบายของสมาชิกสภาองค์การ บริหารส่วนตำบล อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ค้นพบว่า บทบาทในกระบวนการกำหนดนโยบายของสมาชิก สภาองค์การ บริหารส่วนตำบลค่อนข้างมีจำกัด เนื่องจากสมาชิกสภาฯ ยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลัก ระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนยังมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทอำนาจและหน้าที่ของตนเอง ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้ ส่งผล ให้สมาชิกสภาฯ ถูกชี้นำจากกลุ่มผู้บริหาร ไปสอดคล้องกับ ศิริพร ใจสุข (2552 : 64) ศึกษาเรื่อง กระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของ ชุมชนอย่างยั่งยืน:กรณีศึกษาชุมชนบ้านวังป่อง ตำบลเหมืองแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ผล การศึกษาพบว่าประชาชนบ้านวังป่องมีลักษณะวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมากทั้งในด้านการ เคารพเหตุผลมากกว่าตัวบุคคล การประนีประนอม การมีระเบียบวินัย และ ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม เป็นการด ารงชีวิตประจ าววันที่เน้นบทบาทหน้าที่ของบุคคลในสังคมอันเป็นสิ่ง สำคัญในกระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนอย่างยั่งยืนเมื่อพิจารณาจากปัญหาและอุปสรรคของ สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นดังกล่าวนี้คณะผู้วิจัยเห็นว่า นโยบาย การบริหาร การพัฒนาท้องถิ่นของผู้บริหาร อบต.หนองนาคำและนโยบาย พัฒนาในระดับจังหวัด อุดรธานี ที่ผ่านมา มุ่งเน้นการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ส่งเสริมให้จังหวัดอุดรธานี เป็นเมืองท่องเที่ยว

และน ำการพัฒนาแบบใหม่ ๆ ทั้งแหล่งสาธิตปฏิบัติ แหล่งอ านวยความสะดวกต่าง ๆ เข้ามาสู่อบต. หนองนาคำ โดยขาดการควบคุม บริหารจัดการดูแลให้ สอดคล้องกับการเป็นเมืองวัฒนธรรมที่แวดล้อมไปด้วย แหล่งอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาตินอกจากนี้ งบประมาณสำหรับการพัฒนาอบต.หนองนาคำ ส่วนใหญ่มักจะถูก จัดสรรไปในการส่งเสริมการ ท่องเที่ยว การพัฒนาเมืองเป็นหลักแต่ละเลยการพัฒนาความเป็นชุมชน เพื่อให้ประชาชนเกิดความ เข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้นอกจากนี้การพัฒนาเมืองที่เกิดขึ้น ส่งผลต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนและ ความเข้มแข็งของชุมชน เนื่องจากนโยบาย และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนา เสริมสร้างความ เข้มแข็งของชุมชน มีไม่ต่อเนื่อง ไม่หลากหลาย งบประมาณมีไม่เพียงพอ อีกทั้งการ สนับสนุนส่งเสริมให้ ชุมชนได้เรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานที่หลากหลายด้านนั้น ยังจำกัดเฉพาะ ภายในชุมชน เป็นหลัก ส่งผลให้ขอบเขตความรู้และประสบการณ์การทำงานของชุมชนมีไม่หลากหลาย และ กว้างขวาง ถึงแม้ว่า ความเป็นชุมชนของอบต.หนองนาคำ จะมีจุดเด่นในด้านวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีการ ดำรงชีวิตที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น ตลอดจนประชาชนยังคงเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม ของ ชุมชนมาโดยตลอด ประกอบกับชุมชนอบต.หนองนาคำ มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ลัทธิ ศาสนา ชุมชนที่ ผลิติดอกมามีเอกลักษณ์เฉพาะตัวไม่สามารถหาซื้อได้ที่ไหนนอกจากอบต.หนองนาคำ เท่านั้น ซึ่ง จุดเด่นใน ด้านนี้หากผู้นำ ชุมชน สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไม่สามารถนำจุดเด่น จุดนี้ มาพัฒนาให้เกิดความยั่งยืนได้แล้ว การพัฒนาหรือเสริมความเข้มแข็งของชุมชนก็อาจเกิดขึ้นได้ เช่นกัน ซึ่งผู้ ศึกษาเห็น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องดึงความ เป็นชุมชน คือ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความรักหวงแหนในวัฒนธรรม ประเพณีการอนุรักษ์เห็น คุณค่าของ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน เป็นต้น ออกมาให้เป็นรูปธรรม และมีการพัฒนา อนุรักษ์ให้ ความเป็นชุมชนเดิมเอาไว้ขณะเดียวการพัฒนาเมืองที่เกิดขึ้น จะต้องมีความสมดุล สอดคล้อง กับความเป็น ชุมชนที่คงเดิม คือการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความรักหวงแหนในวัฒนธรรม ประเพณีการ อนุรักษ์เห็นคุณค่า ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

สมาชิกสภาอบต.หนองนาคำ จะต้องอยู่ใกล้ชิดกับชุมชนมีความสัมพันธ์กันในชุมชน และเป็นที่ยอมรับ ของคนในชุมชน ทำให้มีความสามัคคีกลมเกลียวกันในชุมชน เป็นผู้กระตุ้นให้สมาชิกทำ สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อ ชุมชน มีภาวะผู้นำที่ดีโดยสามารถทำหน้าที่ในการชี้แนะทาง/ให้คำแนะนำกับชุมชน ทำหน้าที่เป็นตัวแทน ชุมชนในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐในการขอการสนับสนุน งบประมาณ ในการพัฒนาชุมชน ตลอดจนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในการทำงานด้านต่าง ๆ ในการพัฒนาชุมชน เป็นผู้ที่มีความพร้อม เสียสละ เวลาส่วนตัว เพื่อทำงานให้ชุมชนได้อย่างเต็มที่ เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องใส่ใจชุมชน สอบถาม ความต้องการปัญหา ความ เดือนร้อนของชุมชนตลอดเวลาทำงานด้วยความโปร่งใส ไม่มีผลประโยชน์แอบ แฝงและเห็นผลประโยชน์

ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัวและเป็นผู้มีจิตอาสาชอบทำงานกับชุมชนประชาชนและ ให้ความช่วยเหลือชุมชนอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- ธนวัฒน์ยอดใจ. (2546). *บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์การเมือง. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- มนัส สุริยสิงห์. (2548). *บทบาทในกระบวนการกำหนดนโยบายของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน ตำบลอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมือง และการปกครอง. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริพร ใจสุข. (2552). *กระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืน:กรณีศึกษา ชุมชนบ้านวังป่อง ตำบลเหมืองแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมือง และการปกครอง. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.